

Ülevaade 04

ET

Euroopa Komisjoni 2023. aasta ELi eelarve haldus- ja tulemusaruanne

EUROOPA
KONTROLLIKODA

2024

Sisukord

	Punkt
Kokkuvõte	I–VII
Sissejuhatus	01–03
Ulatus ja käsitusviis	04–08
Iga-aastase haldus- ja tulemusaruande koostamise menetlused	09–13
Tulemuslikkusega seotud sõnumid 2023. aasta haldus- ja tulemusaruande I osas	14–28
Komisjonil olid iga-aastase haldus- ja tulemusaruande koostamiseks asjakohased ja täpselt määratletud menetlused, kuid tulemusalase teabe kvaliteeti saaks parandada	14–22
Iga-aastases haldus- ja tulemusaruandes esitatud väited ei ole alati kooskõlas meie aastaaruande leidudega	23–26
Me ei täheldanud vastuolusid 2023. aasta haldus- ja tulemusaruande I osa ja selle tõendavate dokumentide vahel	27–28
Kokkuvõtvad märkused	29–34
Lisa	
Eri osalejate ülesanded komisjoni peamiste tulemusaruannete koostamisel	
Lühendid	
Mõisted	
Ülevaate koostajad	

Kokkuvõte

I Komisjon esitab igal aastal oma haldus- ja tulemusaruandes ülevaate ELi eelarve haldamise ning ELi programmide ja poliitika tulemuslikkuse kohta. Aruande vastuvõtmisega võtab volinike kolleegium üldise poliitilise vastutuse ELi eelarve haldamise eest. Aruanne on keskne dokument iga-aastases eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluses, mille raames Euroopa Parlament annab nõukogu soovitusel komisjonile heakskiidu ELi eelarve täitmise eest.

II Komisjon peab esitama meile konkreetse aasta haldus- ja tulemusaruande järgneva aasta juuni lõpuks. Kuna meil on enne iga-aastast eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlust aruande läbivaatamiseks vähe aega, uurisime, kuidas komisjon koostas [2023. aasta haldus- ja tulemusaruande](#) ning andis aru tulemuslikkusega seotud küsimustest, keskendudes I osale. Lisaks sisaldas meie [2023. aasta aastaaruanne](#) tulemuslikkuse peatükki koos 2023. aastal avaldatud eriaruannete põhisõnumitega ning ülevaadet mitmeaastase finantsraamistiku rubriigist 4 rahastatud valitud programmide tulemustest.

III Kuna tegemist on ülevaate, mitte auditiaruandega, tuginesime oma töös avalikult kättesaadavale teabele ja oma varasemale tööle. Ühtlasi saime teavet ja selgitusi komisjonilt.

IV Märkime, et [2023. aasta haldus- ja tulemusaruande](#) I osa koostati komisjoni üldjuhatuse strateegiliste suuniste alusel. Komisjonil olid head ja täpselt määratletud menetlused iga-aastase haldus- ja tulemusaruande koostamiseks, kuid andmete kvaliteeti saaks parandada.

V Üldiselt oli praegusest mitmeaastasest finantsraamistikust rahastatavate ELi programmide rakendamine 2023. aasta lõpus alles algusjärgus. Meie [2023. aasta aastaaruanne](#) 3. peatükk sisaldas tähelepanekuid Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi (AMIF) ning Integreeritud Piirihalduse Fondi (IBMF) tulemuslikkuse kohta. Nende kahe fondi puhul on iga-aastases haldus- ja tulemusaruandes teatatud märkimisväärsetest edusammudest AMIFi rakendamisel alates [2022. aasta haldus- ja tulemusaruandest](#), IBMFi peamised tulemusnäitajad jäid aga sama madalale tasemele kui 2022. aastal teatatud näitajad.

VI Iga-aastases haldus- ja tulemusaruandes esitatud seisukohad erinevad mõningatest peamistest tähelepanekutest, mille me tegime ühtekuuluvuse rahastamise ning taaste- ja vastupidavusrahistu kohta oma [2023. aasta aastaaruandes](#). Need erinevused on seotud ühtekuuluvuspoliitika rahastamise veamäära, makse- ja rahastamiskõlblikkuse tingimuste täitmise, järelvalve- ja kontrollisüsteemide kvaliteedi ning taaste- ja vastupidavusrahistu usaldusväärse finantsjuhtimisega.

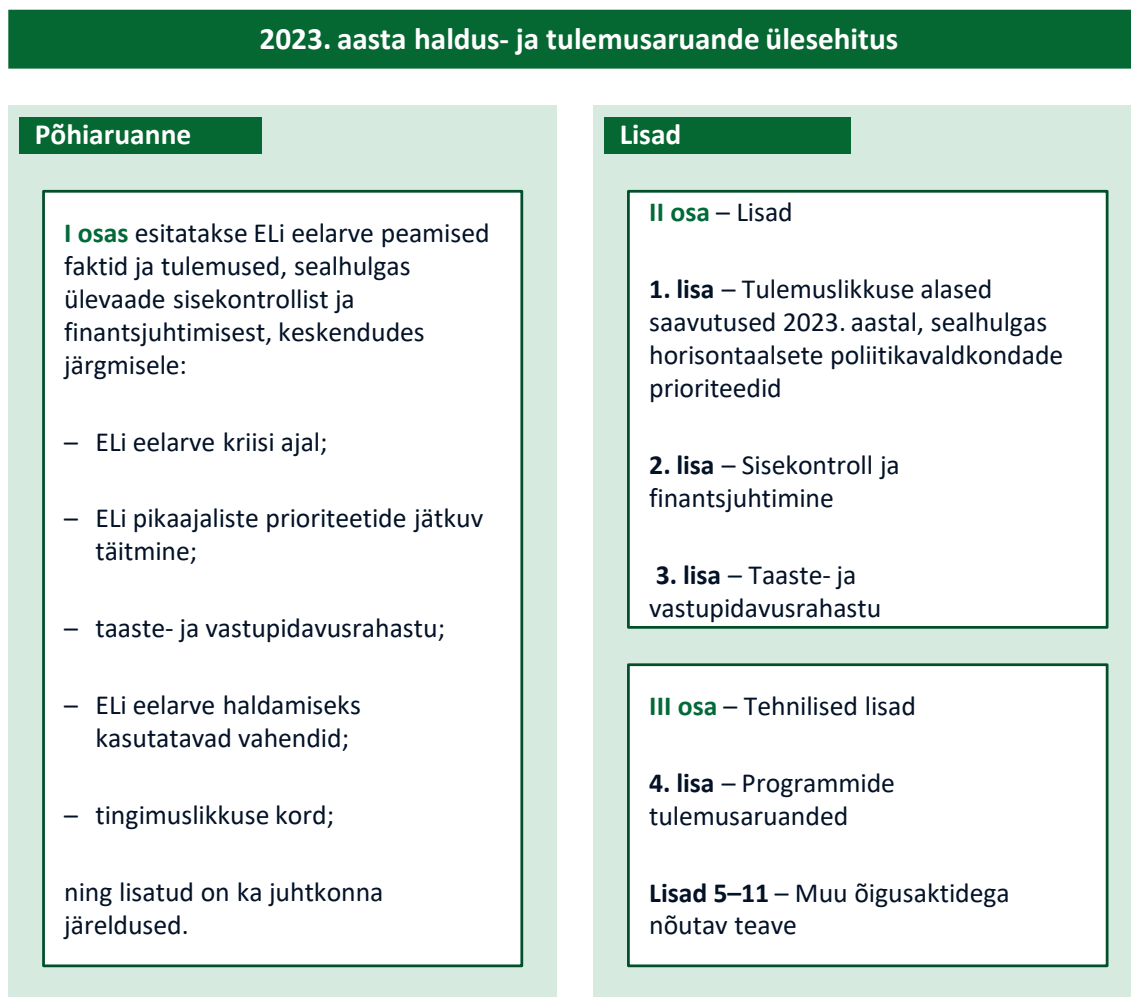
VII Iga-aastase haldus- ja tulemusaruande I osas esitatud peamiste finantsväidete läbivaatamisel ei tuvastanud me vastuolusid.

Sissejuhatus

01 Iga-aastane haldus- ja tulemusaruanne on Euroopa Komisjoni peamine kõrgetasemeline tulemuslikkust käsitlev aruanne ELi eelarve kohta. Aruanne on oluline sisend iga-aastases eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluses, mille käigus Euroopa Parlament annab nõukogu soovitusel alusel heakskiidu ELi eelarve täitmisele. Iga-aastane haldus- ja tulemusaruanne on osa komisjoni integreeritud finants- ja vastutusuaruandlusest, mis hõlmab ka ELi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, ELi eelarve tulevase sisse- ja väljavoolu pikaajalist prognoosi (2024–2028), eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile esitatud aruannet eelmisel aastal tehtud siseauditite kohta ning aruannet eelmise aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsuse põhjal võetud meetmete kohta. Õiguslik tähtaeg, milleks komisjon peab esitama Euroopa Parlamendile, nõukogule ja kontrollikojale aasta *n* haldus- ja tulemusaruande, on aasta *n* + 1 juuni lõpp.

02 Iga-aastane haldus- ja tulemusaruanne avaldati esimest korda 2015. aastal ja see on aja jooksul arenenud. Alates 2020. aastast on see jagatud kolme ossa. Nende sisu on kokku võetud [joonisel 1](#).

Joonis 1. 2023. aasta haldus- ja tulemusaruande ülesehitus

Allikas: kontrollikoda.

03 2023. aasta haldus- ja tulemusaruande I osa lõpus on esitatud juhtkonna järeldus ja volinike kolleegiumi avaldus, et ta võtab eelarve haldamise eest üldise poliitilise vastutuse. Selles osas käsitletakse järgmist:

- jätkuv Ukraina toetamine;
- ELi reageerimine Lähis-Ida kriisile;
- ELi julgeoleku- ja kaitsevõime suurendamine;
- ametliku arenguabi andmine;
- piirikontrolli toetamine ja tegelemine rändesurvega;
- komisjoni pikaajaliste prioriteetide toetamine;
- taaste- ja vastupidavusraha;
- vahendid, millega tagatakse ELi eelarve hea haldamine ja kaitse;
- tingimuslikkuse kord ELi eelarve kaitsmiseks.

Ulatus ja käsitusviis

04 Lisaks eriaruannetele käsitleme igal aastal oma aastaaruandes ELi eelarve tulemuslikkusega seotud aspekte. Iga-aastane haldus- ja tulemusaruanne tehakse meile kättesaadavaks järgneva aasta juunis (vt punkt **01**). Selleks ajaks peame olema lõpetanud oma audititöö kõnealuse aasta aastaaruande jaoks. See piirab iga-aastase haldus- ja tulemusaruande kajastamist meie sama aasta aastaaruandes.

05 2023. aasta aastaaruande tulemuslikkust käsitlevas peatükis uuriti, kuidas andis komisjon 2022. aasta haldus- ja tulemusaruandele lisatud programmide tulemusaruannetes aru mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi 4 rahastamisprogrammide tulemuslikkuse kohta. Lisaks avaldame 2023. aasta haldus- ja tulemusaruande kohta käesoleva eraldiseisva ülevaate.

06 Ülevaade hõlmab komisjoni 2023. aasta haldus- ja tulemusaruande I osa järgmisi aspekte:

- o kuidas komisjon iga-aastase haldus- ja tulemusaruande koostas (hõlmates ka sellega seotud kontrolle);
- o kuidas komisjon annab aru tulemuslikkusega seotud küsimustest, mis hõlmab iga-aastase haldus- ja tulemusaruande vastavust kontrollikoja asjakohastele aruannetele ning kvantifitseeritud väidete tõendusmaterjali.

07 Kuna tegemist on ülevaate, mitte auditaruandega, tuginesime oma töös avalikult kättesaadavale teabele, näiteks komisjoni dokumentidele, ja oma varasemale audititööle. Saime asjakohaseid selgitusi ka komisjoni kesktalitustelt (eelarve peadirektoraat (DG BUDG) ja peasekretariaat (SEC-GEN)).

08 Euroopa Parlamendi 2023. aasta mai aruandes eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta kutsuti kontrollikoda üles võtma oma aastaaruandes või vajaduse korral eraldi dokumendis arvesse iga-aastast haldus- ja tulemusaruannet, et anda aru iga-aastasest eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlusest. Kuna meil oli iga-aastase haldus- ja tulemusaruande läbivaatamiseks vähe aega, keskendusime selle I osale.

Iga-aastase haldus- ja tulemusaruande koostamise menetlused

09 Komisjoni üldjuhatus¹ andis 2023. aasta haldus- ja tulemusaruande ülesehituse ja sisu kohta strateegilised suunised. Selle aasta strateegilistes suunistes, mis avaldati 2024. aasta jaanuaris, seati 2023. aasta haldus- ja tulemusaruande jaoks järgmised prioriteedid:

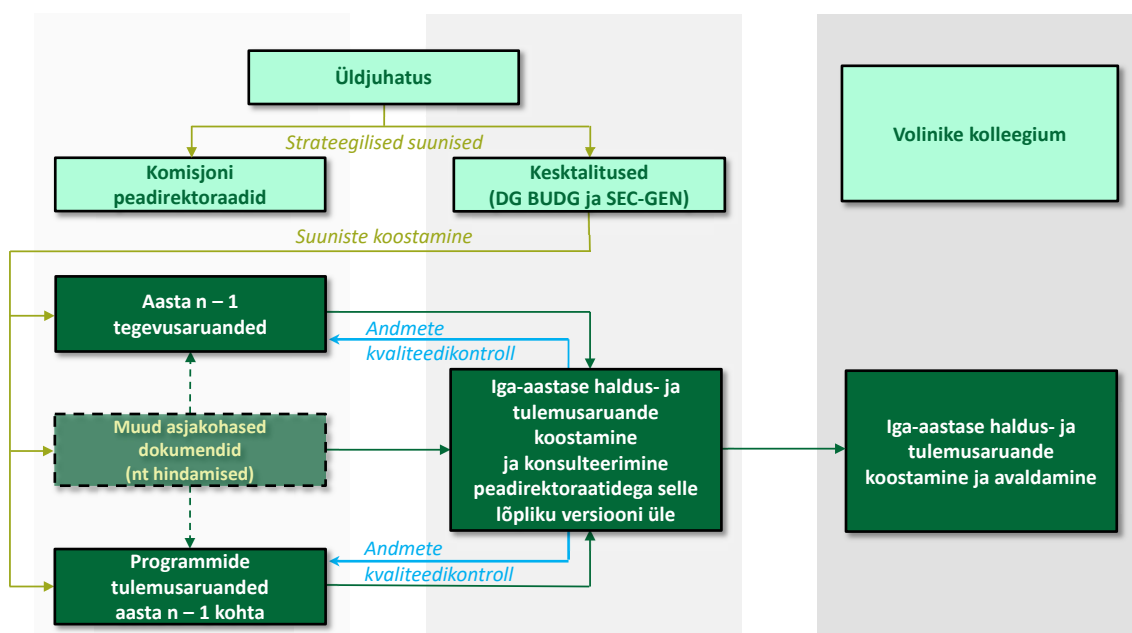
- o ajakohastatud teave taaste- ja vastupidavusrahastu rakendamise ja tulemuste kohta;
- o ELi toetus Ukrainale ja reageerimine ebastabiilse geopoliitilise keskkonna laiematele tagajärgedele;
- o õigusriigi tingimuslikkuse mehhanismi rakendamise hetkeseis.

10 Suuniste kohaselt peaks iga-aastase haldus- ja tulemusaruande I osa olema kokkuvõtlik ja suunatud üldsusele ning selles tuleks esitada ELi eelarve peamised saavutused ja viis, kuidas EL käsitleb praeguseid peamisi geopoliitilisi probleeme, sealhulgas Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu ja Lähis-Ida konflikti.

11 Iga-aastase haldus- ja tulemusaruandega seotud tööd juhtisid kaks komisjoni kesktalitust: DG BUDG ja SEC-GEN. Iga-aastane haldus- ja tulemusaruanne tugines teabele, mille edastasid erinevate rahastamisprogrammide eest vastutavad komisjoni talitused, kes koostasid iga-aastased tegevusaruanded ja programmide tulemusaruanded. DG BUDG andis teistele talitustele üksikasjalikud juhised, mida kasutada eelarvedokumentide, sealhulgas programmide tulemusaruannete ja iga-aastaste tegevusaruannete koostamisel. Iga-aastase haldus- ja tulemusaruande põhisõnumite koostamisel võeti arvesse ka eraldiseisvaid hindamisi, milles oli esitatud olulisi leide. *Joonisel 2* on esitatud iga-aastase haldus- ja tulemusaruande koostamise ja vastuvõtmise lihtsustatud protsess ning *lisas* on esitatud iga-aastase haldus- ja tulemusaruande koostamises osalejate ülesanded.

¹ Jaotis 1.4 „Üldjuhatus“ komisjoni teatistes, milles käsitletakse juhtimist Euroopa Komisjonis, Brüssel, 24.6.2020, C(2020) 4240 final.

Joonis 2. Haldus- ja tulemusaruande koostamise protsess: ettevalmistusest avaldamiseni

Allikas: kontrollikoda.

12 Iga-aastase haldus- ja tulemusaruande III osa tehnilised lisad sisaldavad programmide tulemusaruandeid, mis näitavad iga rahastamisprogrammi eesmärkide saavutamisel tehtud edusamme, kasutades asjaomastes programmi käsitlevates õigusaktides määratletud näitajaid. Komisjoni sõnul sisaldab näitajate kohta andmete sisestamise protsess andmete kvaliteedi kontrolli. Nende kontrollide käigus kontrollitakse andmete täielikkust, formaati (näiteks kuupäeva või numbrina) ja mõistlikkust (numbrid peavad olema mõistlikus vahemikus). DG BUDG vaatas andmed pärast programmide tulemusaruannete koostamist uuesti läbi, tuginedes oma teadmistele programmide kohta.

13 Iga-aastased tegevusaruanded on haldusaruanded, mille komisjoni iga talituse juht saadab volinike kolleegiumile. Need aruanded kajastavad asjaomase talituse, mitte hallatavate programmide tulemuslikkust (nagu programmide tulemusaruannete puhul). Iga-aastastes tegevusaruannetes esitatakse finants- ja juhtimisteave, sealhulgas iga peadirektori (rakendusametite puhul direktori) allkirjastatud kinnitav avaldus, milles kinnitatakse, et kehtestatud kontrollimenetlused annavad vajaliku tagatise, et kulutused on olnud seaduslikud ja korrektsed, ning et vahendeid on kasutatud ettenähtud eesmärgil ja kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega. Keskतालitused vaatasid iga-aastaste tegevusaruannete projektid läbi ja andsid vastutavatele talitustele tagasisidet.

Tulemuslikkusega seotud sõnumid

2023. aasta haldus- ja tulemusaruande I osas

Komisjonil olid iga-aastase haldus- ja tulemusaruande koostamiseks asjakohased ja täpselt määratletud menetlused, kuid tulemusalase teabe kvaliteeti saaks parandada

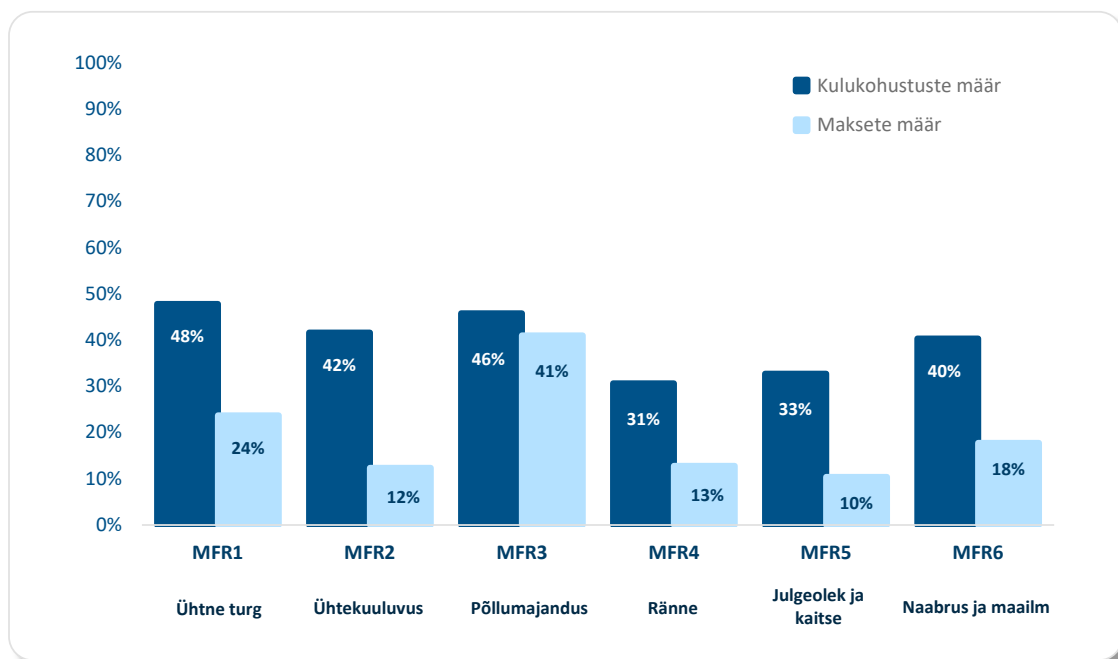
14 2023. aasta haldus- ja tulemusaruande I osas järgiti üldjuhatuse suuniseid ja esitati kõrgetasemeline ELi eelarve tulemuslikkuse ülevaade, milles käsitleti eelkõige selliseid põhiküsimusi nagu ELi toetus Ukrainale, reageerimine Lähis-Ida konfliktile, taaste- ja vastupidavusraha ja usaldusväärne finantsjuhtimine (vt punkt 03).

15 ELi kulutuste abil tulemuste saavutamiseks võib kuluda mitu aastat. Eelarvelised kulukohustused kiidetakse heaks enne maksete tegemist ja mitmeaastases finantsraamistikus rakendatava programmi algusaastatel ei ole tulemuste mõõtmine sageli võimalik. Ühel perioodil rakendatud programmid võivad tulemusi anda ka järgmise mitmeaastase finantsraamistiku jooksul. Sel põhjusel sisaldasid iga-aastase haldus- ja tulemusaruande III osas esitatud programmide tulemusaruanded teavet ka eelmise mitmeaastase finantsraamistiku perioodi 2014–2020 programmide kohta.

16 Eelarve jagatud täitmise raames hallatavate programmide ja nende vastavate näitajate aruandlus nõuab liikmesriikidelt andmeid, mis võtab eelarve otsese täitmise võrreldes rohkem aega, sest liikmesriikide ametiasutused peavad kõigepealt koondama andmed riigi tasandil ja seejärel esitama need komisjonile. See tähendab, et 2023. aasta haldus- ja tulemusaruanne ning eelarve jagatud täitmise raames hallatavate programmide tulemusaruanded sisaldasid tulemusandmeid kuni 31. detsembrini 2022, eelarve otsese ja kaudse täitmise raames hallatavate programmide aruanded võivad aga sisaldada andmeid kuni 31. detsembrini 2023.

17 Iga-aastase haldus- ja tulemusaruande lisades on esitatud teave mitmeaastasest finantsraamistikust rahastatavate programmide rakendamise seisuga. *Joonisel 3* on esitatud kokkuvõtte peamiste ELi programmide (v.a taaste- ja vastupidavusraha) rakendamisest kulukohustuste ja maksete seisukohast seitsmeaastase programmitöö tsükli (2021–2027) esimese kolme aasta jooksul. See näitab, et üldiselt on programmide rakendamine alles algusjärgus.

Joonis 3. ELi 2021.–2027. aasta peamiste programmide rakendamise seis 2023. aasta lõpus

Allikas: Euroopa Komisjon, juuli 2024.

18 Märkisime oma [2023. aasta aastaaruande](#) 3. peatükis, et kui komisjon leidis, et liikmesriikide poolt esitatud näitajad perioodil 2014–2020 mitmeaastase finantsraamistiku rubriigist 4 rahastatud programmide kohta olid ebatäpsed ja tal oli muudest allikatest võtta kvaliteetsemaid andmeid, siis kasutas ta viimaseid. Komisjon tunnistas programmi tulemusaruandes [2022. aasta haldus- ja tulemusaruande](#) rubriigi 4 kohta, et tulemuslikkuse järelvalve kvaliteeti on vaja parandada, esitades tulemusnäitajate kohta korrapärasemaid ja usaldusväärsemaid andmeid. Nagu [2022. aasta haldus- ja tulemusaruande ülevaates](#), märgime ka nüüd, et komisjonil olid asjakohased ja täpselt määratletud menetlused haldus- ja tulemusaruande koostamiseks, kuid andmete kvaliteeti saaks parandada.

19 Käsitlesime oma [2023. aasta aruande](#) 3. peatükis seda, kuidas komisjon andis oma [2022. aasta haldus- ja tulemusaruandes](#) aru Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi (AMIF) ning integreeritud piirihalduse fondi (IBMF) tulemustest seoses praeguse mitmeaastase finantsraamistiku rubriigist 4 saadud rahastusega. AMIFI puhul ei teatatud [2022. aasta haldus- ja tulemusaruandes](#) programmi peamiste tulemusnäitajate eesmärkide saavutamisel tehtud edusammudest, kuna rakendamine oli alles varajases etapis. [2023. aasta haldus- ja tulemusaruandes](#) teatati mõningatest tulemustest, kusjuures seitsmest peamisest tulemusnäitajast kaks näitasid väga kiiret edenemist (29% – ümberasustatud inimeste arv ja 41% – humanitaarsetel põhjustel vastu võetud inimeste arv). Kuigi IBMFi puhul on alustoimingute rakendamine alanud,

ei olnud tulemused veel realiseerunud: peamised tulemusnäitajad ei näidanud [2023. aasta haldus- ja tulemusaruandes](#) edasiminekut võrreldes [2022. aasta haldus- ja tulemusaruandega](#). Kaheksast peamisest tulemusnäitajast seitsme puhul on edasimineku 0% ning ühe puhul jäi see eelmise aastaga samale tasemele (12%).

20 Haldus- ja tulemusaruande I osas toodud viited piirikontrolli toetamisele ja rändesurvega tegelemisele on kooskõlas haldus- ja tulemusaruande III osas esitatud teabega AMIFI ja IBMFi tulemuslikkuse kohta.

21 AMIFI ja IBMFi eelkäijate puhul, kes kuuluvad eelmise mitmeaastase finantsraamistiku perioodi, ei ajakohastatud [2023. aasta haldus- ja tulemusaruandes](#) peamiste tulemusnäitajate väärtusi, kuna 2023. aasta rakendamist käsitlevate andmete esitamise tähtaeg on 2024. aasta detsember. Kuna Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja tõttu pikendati rahastamist ühe aasta võrra, viidi järelhindamiste tähtaeg 2024. aasta detsembrisse ja seetõttu ei olnud oluline tulemuslikkusega seotud teave veel kättesaadav.

22 Lisaks sisaldas meie 29-st 2023. aastal avaldatud eriaruandest 14 andmete seire ja aruandluse kohta 41 soovitus, mis olid seotud andmete kvaliteedi, andmete kogumise, seire ja tulemusaruandlusega eri valdkondades. Need hõlmavad taaste- ja vastupidavusraha, riigihankeid, transporti, energeetikat, vesiviljelust, volitatud ettevõtjaid ja riigikaitset. Komisjon kiitis täielikult või osaliselt heaks 93% soovitustest.

Iga-aastases haldus- ja tulemusaruandes esitatud väited ei ole alati kooskõlas meie aastaaruande leidudega

23 2023. aastal avaldasime 29 eriaruannet. Neis käsitleti paljusid probleeme ja ülesandeid, millega EL oma kulu- ja poliitikavaldkondades silmitsi seisab. Meie [2023. aasta aastaaruandes](#) jaotati need sõnumid viide strateegilisesse valdkonda: kriisijärgne taastumine; konkurentsivõime; vastupanuvõime ja Euroopa väärtused; kliimamuutused, keskkond ja loodusvarad; eelarvepoliitika ja riigi rahandus. Auditiprotsessi olemus tähendab, et meie auditites vaadeldi peamiselt 2023. aastale eelnenud kulusid ja seetõttu ei hõlmanud meie 2023. aasta eriaruannete auditid ulatuslikult [2023. aasta haldus- ja tulemusaruandes](#) käsitletud teemasid (nt Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja mõju eelarvele ning Lähis-Ida konflikt). Teatavaid teemasid, nagu kliimamuutused, ELi kaitse ning taaste- ja vastupidavusraha, käsitleti siiski nii meie eriaruannetes kui ka komisjoni iga-aastase haldus- ja tulemusaruande I osas.

24 Iga-aastase haldus- ja tulemusaruande I osas märkis komisjon, et ELi eelarve aruandekohustuse, läbipaistvuse ja usaldusväärse finantsjuhtimise tagamiseks on olemas tõhusad vahendid. Taaste- ja vastupidavusrahistu puhul teatati iga-aastases haldus- ja tulemusaruandes, et kõik 2023. aastal tehtud maksete eesmärgid ja sihid on rahuldavalt täidetud ning et tehtud maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta on olemas piisav kindlus. Esitasime oma tähelepanekud traditsioonilise ELi eelarve ning taaste- ja vastupidavusrahistu kulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta oma [2023. aasta aastaaruandes](#). Samuti avaldasime 2023. aastal taaste- ja vastupidavusrahistu kohta kaks eriaruannet², millele viitasime oma aastaaruandes. Need tähelepanekud ja aruanded erinevad oluliselt komisjoni seisukohtadest, mis puudutab ühtekuuluvusvahendite veamäära (meie [2023. aasta aastaaruande](#) 6. peatükk). Samuti on meil erinevad seisukohad makse- ja rahastamiskõlblikkuse tingimuste täitmise, järelevalve- ja kontrollisüsteemide kvaliteedi mõningate aspektide ning taaste- ja vastupidavusrahistu usaldusväärse finantsjuhtimise suhtes (11. peatükk).

25 Iga-aastase haldus- ja tulemusaruande I osas järgitakse eelarve haldamisega seotud tulemustest kokkuvõtte tegemisel üldjuhatuse strateegilisi suuniseid. Selles viidatakse Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja tagajärgedele, ELi pikaajalise eelarve vahehindamisele ning liikmesriikide taaste- ja vastupidavuskavade läbivaatamisele. Nendele väljakutsetele viidati ka meie [2023. aasta aastaaruande](#) 2. peatükis, mis käsitleb eelarvehaldust ja finantsjuhtimist. Ühtlasi täheldasime, et täitmata kulukohustuste tase jõudis 2023. aasta lõpus rekordilisele tasemele – üle 543 miljardi euro (2022. aasta lõpus 450 miljardit eurot), ning jõudsime järeldusele, et 2021.–2027. aasta eelarve jagatud täitmise raames hallatavate vahendite jätkuv vähene kasutamine 2023. aastal tekitab ohu, et 2022. aastal võetud kulukohustused vabastatakse alates 2025. aastast.

26 Iga-aastase haldus- ja tulemusaruande I osas sellele ei viidata, kuid komisjon teavitab kulukohustustest vabastamise suurenenud riskist ELi eelarve tulevase sisse- ja väljavoolu pikaajalistes prognoosides (vt punkt [01](#)). Iga-aastase haldus- ja tulemusaruande III osa 4. lisas on esitatud teave ka kulukohustuste ja maksete kohta programmide tasandil. Täitmata kulukohustuste kohta aga teavet ei esitata.

² [Eriaruanne 07/2023](#): „Taaste- ja vastupidavusrahistut käsitleva komisjoni kontrollisüsteemi ülesehitus“, ja [eriaruanne 26/2023](#): „Taaste- ja vastupidavusrahistu tulemuslikkuse seireraamistik“.

Me ei täheldanud vastuolusid 2023. aasta haldus- ja tulemusaruande I osa ja selle tõendavate dokumentide vahel

27 Vaatasime läbi peamised kvantitatiivsed väited, mille komisjon esitas oma [2023. aasta haldus- ja tulemusaruande](#) I osas. See hõlmas 76% 1 miljardist eurost suurematest summadest, mille kohta küsisime ja saime komisjonilt täiendavat teavet ja selgitusi. Lisaks uurisime, kas I osast valitud summad vastasid iga-aastase haldus- ja tulemusaruande lisades, iga-aastastes tegevusaruannetes ja ELi finantsaruannetes esitatud summadele. Me ei täheldanud vastuolusid.

28 [2023. aasta haldus- ja tulemusaruandes](#) kirjeldas komisjon, kuidas ta suurendab tulemuslikkust käsitleva teabe usaldusväärsust. Sellega kehtestati uued suunised, mida talitused peavad iga-aastaste tegevusaruannete koostamisel järgima, tuginedes varasematele siseauditi soovitudele.

Kokkuvõtvad märkused

29 Õiguslik tähtaeg, mille jooksul komisjon peab iga-aastase haldus- ja tulemusaruande kättesaadavaks tegema, on järgneva aasta juuni lõpp. See piirab teabe mahtu, mida saame enne iga-aastase eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlust põhjalikult kontrollida. Seepärast keskendutakse käesolevas ülevaates [2023. aasta haldus- ja tulemusaruande](#) I osale (punktid [01](#) ja [08](#)).

30 Iga-aastase haldus- ja tulemusaruande I osa koostati komisjoni üldjuhatuse strateegiliste suuniste alusel ning selles esitati peamised faktid ja tulemused seoses 2023. aasta eelarve haldamisega. Sarnaselt eelmisele aastale täheldasime ka nüüd, et komisjonil olid asjakohased menetlused iga-aastase haldus- ja tulemusaruande ettevalmistamiseks, kuid tulemusandmete kvaliteeti saaks parandada (punktid [09–13](#) ja [18](#)).

31 2023. aasta lõpuks oli ELi programmide rakendamine praeguse mitmeaastase finantsraamistiku raames veel algusjärgus (punktid [14–17](#)). Seoses AMiFi ning IBMFi vahenditega, mida käsitlesime oma [2023. aasta aastaaruande](#) 3. peatükis, tehti AMiFi puhul eelmise aastaga võrreldes märkimisväärsed edusamme. Ehkki alustoimingutega tehti algust, püsisid IBMFi peamised tulemusnäitajad sama madalal tasemel kui 2022. aastal (punkt [19](#)).

32 Mis puudutab meie [aastaaruande](#) sisu, siis erinesid iga-aastase haldus- ja tulemusaruande seisukohad mõningatest meie peamistest tähelepanekutest ühtekuuluvusvahendite (aastaaruande 6. peatükk) ja taaste- ja vastupidavusrahastu (11. peatükk) kohta (punkt [24](#)).

33 Lisaks juhtisime oma [aastaaruandes](#) tähelepanu 2023. aasta täitmata kulukohustuste rekordilisele tasemele. Iga-aastase haldus- ja tulemusaruande I osas sellele ei viidatud, kuid komisjon käsitles täitmata kulukohustuste taset ELi eelarve tulevase sisse- ja väljavoolu pikaajalistes prognoosides (punktid [25](#) ja [26](#)).

34 Meie ülevaates peamistest kvantitatiivsetest väidetest, mille komisjon esitas iga-aastase haldus- ja tulemusaruande I osas, ei tuvastatud muid vastuolusid (punkt [27](#)).

V auditikoda, mida juhib kontrollikoja liige Jan Gregor, võttis käesoleva ülevaate vastu 21. oktoobri 2024. aasta koosolekul Luxembourgis.

Kontrollikoja nimel

president

Tony Murphy

Lisa

Eri osalejate ülesanded komisjoni peamiste tulemusaruannete koostamisel

Aruanne	Kesktahtlused (DG BUDG/ SEC GEN)	Komisjoni tahtlused	Kolleegium
iga-aastane haldus- ja tulemusaruanne	- koostavad aruande - järgivad üldjuhatuse strateegilisi suuniseid - konsulteerivad vastutavate tahtlustega	- märgivad oma programmide tulemusaruannetes ja iga-aastases tegevusaruandes ära peamised küsimused või sõnumid, mida kajastada iga-aastases haldus- ja tulemusaruandes - annavad tagasisidet aruande projektide kohta	- tagab poliitiliste sõnumite järjepidevuse - võtab aruande vastu
programmide tulemusaruanded	- annavad välja näidisvormid/juhendid/suunised („eelarve ringkiri“) ja pakuvad koolitusi - vaatavad projektid läbi ja annavad vastutavatele tahtlustele tagasisidet	- koguvad andmeid näitajate jaoks - koostavad programmide tulemusaruanded	võtab aruande vastu (eelarveprojekti ettepaneku osana)

Aruanne	Kesktalitused (DG BUDG/ SEC GEN)	Komisjoni talitused	Kolleegium
aasta tegevusaruanne	○ annavad välja näidisvormid/juhised /suunised ○ vaatavad projektid läbi ja annavad vastutavatele talitustele tagasisidet ○ korraldavad vastastikused eksperdihindamised	○ koostavad aruande ○ kinnitavad aruande (peadirektor või rakendusameti direktor)	○ otsustab järelmeetmete üle

Allikas: kontrollikoda.

Lühendid

DG BUDG: eelarve peadirektoraat

MFR: mitmeaastane finantsraamistik

SEC-GEN: peasekretariaat

Mõisted

Aastaruanne: kontrollikoja iga-aastane auditiaruanne, mis sisaldab kinnitavat avaldust ELi raamatupidamise aastaruande usaldusväärsuse ja selle aluseks olevate tehingute korrektsuse kohta, mille kontrollikoda peab esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingule.

Eelarve jagatud täitmine: ELi eelarve täitmise viis, mille raames (vastupidiselt eelarve otsesele täitmisele) delegeerib komisjon täitmisülesanded liikmesriikidele, kandes ise lõplikku vastutust.

Eelarve kaudne täitmine: ELi eelarve täitmise meetod, mille kohaselt usaldab komisjon eelarve täitmise ülesanded muudele üksustele (nagu ELi-välised riigid ja rahvusvahelised organisatsioonid).

Eelarve otsene täitmine: ELi fondi või programmi eelarve täitmine üksnes komisjoni poolt, vastupidiselt eelarve jagatud või kaudsele täitmisele.

Eelarve täitmisele heakskiidu andmine: Euroopa Parlamendi iga-aastane otsus, millega antakse komisjonile lõplik heakskiit selle kohta, kuidas eelarvet on täidetud.

Eriaruanne: dokument, milles esitatakse kontrollikoja auditi tulemused, et teha kindlaks, kas tegevus on järginud usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtteid ja saavutanud oma eesmärgid.

Iga-aastane haldus- ja tulemusaruanne: Euroopa Komisjoni igal aastal koostatav aruanne ELi eelarve haldamise ja saavutatud tulemuste kohta, milles võetakse kokku peadirektoraatide ja rakendusametite iga-aastastes tegevusaruannetes sisalduv teave.

Iga-aastane tegevusaruanne: iga Euroopa Komisjoni peadirektoraadi, ELi institutsiooni ja asutuse koostatav aruanne, milles kirjeldatakse eesmärkide täitmist ning finants- ja inimressursside kasutamist.

Korrektus: tehingu või tegevuse vastavus kohaldatavatele normidele ja määrustele ning mis tahes lepingutingimustele.

Kulukohustus: eelarvest konkreetse kuluartikli, nagu leping või toetusleping, rahastamiseks ette nähtud summa. Täitmata kulukohustused on võetud, kuid veel välja maksmata kulukohustuste summa.

Mitmeaastane finantsraamistik: ELi kulutuste kava, milles on üldjuhul seitsmeks aastaks määratletud prioriteedid (tuginedes poliitikaeesmärkidele) ja ülemmäärad. See annab aluse ELi aastaeelarvete väljatöötamiseks, piirates kõikide kulukategooriate kulutusi.

Näitaja: teave, mida kasutatakse mõne tulemuslikkuse aspekti mõõtmiseks või hindamiseks. Peamine tulemusnäitaja mõõdab tulemuslikkust põhieesmärkide saavutamisel.

Peamine tulemusnäitaja: kvantifitseeritud mõõdik, mis näitab tulemuslikkust peamiste eesmärkidega võrreldes.

Programm: vahend teatavate ELi poliitikaeesmärkide saavutamiseks, tavaliselt kaasrahastatavate projektide kaudu.

Programmiaruanne: Euroopa Komisjoni poolt aastaeelarve projektis iga rahastamisprogrammi jaoks taotletud tegevusassigneeringute põhjendus, mis põhineb näitajate abil mõõdetud eelmiste aastate edusammudel.

Taaste- ja vastupidavusraha: ELi rahalise toetuse mehhanism COVID-19 pandeemia majandusliku ja sotsiaalse mõju leevendamiseks ja taastumise kiirendamiseks ning keskkonnahoidlikuma ja digitaalsema tuleviku suunas liikumiseks.

Usaldusväärne finantsjuhtimine: ressursside haldamine kooskõlas säästlikkuse, tõhususe ja tulemuslikkuse põhimõtetega.

Üldjuhatus: komisjoni keskne juhtorgan, mis pakub koordineerimist, järelevalvet, nõustamist ja strateegilist juhtimist seoses organisatsiooni küsimustega, sealhulgas ressursside jaotamise ja riskijuhtimisega. Üldjuhatus kohtub korrapäraselt, seda juhatab peasekretär ning selle liikmed on eelarve, personali ja turvalisuse eest vastutavad peadirektorid ning õigustalituse peadirektor. Asjaomaste volinike kabinettide tippametnikud osalevad vaatlajatena.

Ülevaate koostajad

Käesoleva ülevaate võttis vastu läbi liidu rahastamise ja haldamise teemadega tegelev V auditikoda, mille eesistuja on kontrollikoja liige Jan Gregor. Auditit juhtis kontrollikoja liige Jorg Kristijan Petrovič, keda toetasid kabinetiülem Martin Puc ja kabineti nõunik Mirko Iaconisi, valdkonnajuht Colm Friel, auditijuht Mircea-Cristian Martinescu ning audiitorid Dana Šmíd Foltýnová ja Slobodan Dimitrovski. Keelealast abi osutas Laura Mcmillan.

AUTORIÕIGUS

© Euroopa Liit, 2024

Euroopa Kontrollikoja taaskasutamispoliitika on kehtestatud [Euroopa Kontrollikoja otsusega nr 6–2019](#) avatud andmete poliitika ja dokumentide taaskasutamise kohta.

Kui ei ole märgitud teisiti (nt eraldiseisvates autoriõiguse märgetes), on ELile kuuluv kontrollikoja sisu litsentsitud vastavalt [litsentsile Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Reeglina on taaskasutamine lubatud, kui autoriõigustele on viidatud ja muudatused on ära märgitud. Kontrollikoja sisu taaskasutajad ei tohi moonutada selle algset tähendust ega sõnumit. Kontrollikoda ei vastuta taaskasutamise tagajärgede eest.

Kui konkreetses sisus, näiteks kontrollikoja töötajatest tehtud fotodel, on kujutatud tuvastatavaid isikuid, või kui see sisaldab kolmandate isikute teoseid, tuleb teil taotleda täiendavat luba.

Kui luba on saadud, tühistab ja asendab see eespool nimetatud üldise loa ja osutab selgelt mis tahes kasutuspiirangutele.

On võimalik, et ELile mittekuuluva sisu kasutamiseks või taasesitamiseks tuleb küsida luba otse autoriõiguse omajatelt.

Kontrollikoja taaskasutamispoliitika ei hõlma tööstusomandi õigustega hõlmatud tarkvara või dokumente, nagu patendid, kaubamärgid, registreeritud disainilahendused, logod ja nimed.

Domeeni europa.eu alla koondatud Euroopa Liidu institutsioonide veebisaitidel leidub linke, mis viivad muudele veebisaitidele. Kontrollikoda ei vastuta nende sisu eest ja soovitab teil seetõttu tutvuda nende veebisaitide isikuandmete ja autoriõiguse kaitse põhimõtetega.

Kontrollikoja logo kasutamine

Kontrollikoja logo ei tohi kasutada ilma kontrollikoja eelneva nõusolekuta.

PDF	ISBN 978-92-849-3334-1	ISSN 1977-5652	doi:10.2865/1716167	QJ-01-24-011-ET-N
-----	------------------------	----------------	---------------------	-------------------

Iga-aastane haldus- ja tulemusaruanne on Euroopa Komisjoni (edaspidi „komisjon“) peamine kõrgetasemeline tulemuslikkust käsitlev aruanne ELi eelarve kohta ning osa komisjoni iga-aastasest finantsaruandluse paketist. Sellele seatud õiguslikud tähtjad piiravad teabe mahtu, mida saame põhjalikult käsitleda iga-aastase eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse ajaks, ning sellest tulenevalt keskendutakse käesolevas ülevaates 2023. aasta haldus- ja tulemusaruande I osale. Meie ülevaates märgitakse, et üldiselt olid komisjonil asjakohased menetlused aruande koostamiseks, kuid tulemusandmete kvaliteeti on võimalik parandada. Samuti toonitame, et iga-aastases haldus- ja tulemusaruandes toodud seisukohad erinevad meie aastaaruandes ühtekuuluvuse rahastamise ning taaste- ja vastupidavusrahastu kohta esitatud tähelepanekutest.

EUROOPA KONTROLLIKODA
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUKSEMBURG

Tel +352 4398-1

Päringud: eca.europa.eu/et/contact

Veebisait: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors

EUROOPA
KONTROLLIKODA